

**NETWERK
PALLIATIEVE ZORG**
AMSTERDAM • DIEMEN

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING 2022

Daniëlle van Bennekom
Wies Wagenaar

In aansluiting op de notitie deskundigheidsbevordering van juni 2021 wordt deze notitie geschreven. Waar de vorige notitie tot doel had om tot een breed gedragen en toekomstbestendige visie te komen, dat als basis dient voor een plan van aanpak voor de komende jaren, vindt u in deze notitie de uitwerking ervan.

Doel

1. Kennis van palliatieve zorg vergroten en vormen van deskundigheidsbevordering in te zetten die passen bij de zorgpraktijk zodat de palliatieve zorg aan patiënten en naasten verbeterd.
2. Hoger rendement voor zorgverleners en organisaties te behalen ten aanzien van deskundigheidsbevordering.

Visie NPZA

De samenstelling van het aanbod deskundigheidsbevordering 2022 komt voort uit de visie die we op deskundigheidsbevordering hebben ontwikkeld. Deze visie is in een aantal kernpunten samengevat:

1. Het kwaliteitskader toepasbaar op de werkvloer

Aspecten van goede palliatieve zorg, zoals beschreven in het kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland staan voorop en zijn toepasbaar in de dagelijkse zorgpraktijk.

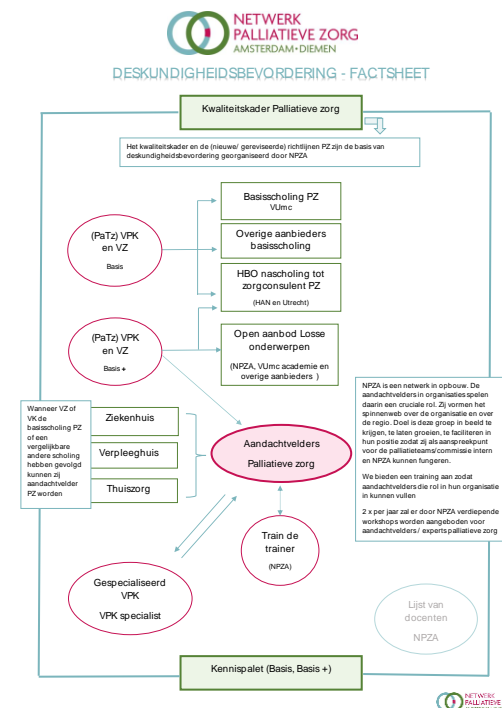
2. Focus op spil- en brugfunctie in de zorgpraktijk

Vanuit de organisaties wordt geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering. Ook de zorgverlener investeert in tijd en spant zich in om kennis en vaardigheden eigen te maken. De aandachtvelder palliatieve zorg of verpleegkundig/verzorgende met teamtaak palliatieve zorg zijn de spil op de werkvloer waar het gaat om palliatieve zorg. Zij vervullen een train de trainersfunctie en nemen initiatief tot verbetertrajecten op de afdelingen en teams in de organisaties. Door het scholen van deze (relatief kleine) groep op inhoud én in rol/taakopvatting wordt grote impact bereikt voor de gehele organisatie en zal de rol van aandachtvelder worden bestendig.

Het expertisecentrum palliatieve zorg (EPZ) legt verbinding tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Dit jaar maken we een start met een brug slaan tussen de experts uit ons netwerk en het expertisecentrum. Er wordt een bijeenkomst georganiseerd waarbij experts met hoogleraar van Zuylen in gesprek gaan over de toekomst. Tijdens deze bijeenkomst worden ook onderwerpen en behoeften aan onderzoek besproken. Dit draagt bij aan gezamenlijkheid, gedragen onderzoek en de verbetering van palliatieve zorg in ons netwerk. De opbrengsten worden besproken in de beleidsgroep en netwerkbijeenkomsten.

3. Kennisdelen -en maken

NPZA zal aandachtsvelders blijvend ondersteunen. Dat doen we door kant en klare, inhoudelijke werkvormen in de vorm van kennisboxen aan te reiken. De werkvormen zijn laagdrempelig toepasbaar in de dagelijkse praktijk en bieden handvatten om kennis te delen met directe collega's. Via een community worden niet alleen kennis en ervaringen gedeeld maar kan ook nieuwe kennis worden opgedaan.

4. Met én voor elkaar

Experts en gespecialiseerde zorgverleners palliatieve zorg uit het netwerk geven deskundigheidsbevordering aan aandachtvelden. Zodra het NPZA-deskundigheidsbevordering organiseert, wordt deze ook namens de leden van het NPZA georganiseerd. Dus voor en door het NPZA.

5. Aandacht voor iedereen

Daar het netwerk er niet alleen voor experts en aandachtvelden is geeft NPZA aan wanneer er op consortium- of landelijk niveau kennis kan worden opgedaan. Workshops voor alle betrokken zorgverleners worden op consortiumniveau aangeboden om hen te inspireren en te motiveren palliatieve zorg te verbeteren. Gespecialiseerde verpleegkundigen ontvangen verdiepende deskundigheidsbevordering ter inspiratie en ondersteuning van hun taak.

6. Impact

Aandachtvelden worden vanaf de training tot en met het aanbod 'continuering' in hun rol als aandachtsvelder gevolgd. Er wordt o.a. een 0-meting en 1 meting verricht om het geleerde en de impact van aandachtsvelden op de afdeling tastbaar te maken. (Expertisecentrum AmsterdamUMC wil hieraan bijdragen)

Opzet programma deskundigheidsbevordering 2022

Het voorstel van de innovatiegroep is om in 2022 een voorjaar- en een najaar programma samen te stellen. Een programma met de nadruk op de doelgroep aandachtvelden palliatieve zorg. Aan het einde van dit jaar willen we een begin hebben gemaakt van een community/platform voor aandachtvelden palliatieve zorg.

Doelgroep	Omschrijving	Stand van zaken
Aandachtvelden palliatieve zorg verpleegkundigen en verzorgenden die de rol van aandachtsvelder PZ of teamtaak PZ op een afdeling/in een team hebben	Aandachtvelden palliatieve zorg vervullen een belangrijke rol op de afdelingen én voor NPZA, zij zijn als het ware de spinnen in het web. Het NPZA wil vanaf 2022 investeren in deze doelgroep. Met als doel dat deze groep groter wordt vanuit de volgende visie: Wanneer aandachtvelden hun rol 'goed' kunnen vervullen en deze rol gedragen wordt op de afdelingen / teams spelen zij een cruciale rol om palliatieve zorg te verbeteren. NPZA heeft een faciliterende, ondersteunende en stimulerende rol zodat aandachtvelden PZ in hun positie worden ondersteund en kunnen groeien.	NPZA heeft een pilot met een try-out training gedaan met aandachtvelden werkzaam in de Amsterdamse UMC's. Teamleiders zijn in de pilot betrokken waardoor verwachtingen over de rol van aandachtsvelder PZ kunnen worden geconcretiseerd en er afspraken gemaakt zijn over hoe aandachtvelden vanuit de eigen organisatie kunnen worden ondersteund en gefaciliteerd om de rol te kunnen vervullen. Er is vanuit NPZA aanbod om deze rol te kunnen bestendigen waaronder begeleide intervisie door acteurs / coaches.

	Aandachtvelders vervullen een spilfunctie en zijn een brug tussen werkvloer, consultatieteam maar ook tussen organisaties en het NPZA.	
Experts palliatieve zorg verpleegkundigen / verpleegkundig specialisten en artsen met een vervolgopleiding specialisatie in palliatieve zorg	Zoeken naar een verdiepend aanbod ter inspiratie. Het expertisecentrum palliatieve zorg (EPZ) legt verbinding tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Dit jaar maken we een begin met het slaan van een brug tussen de experts uit ons netwerk en het expertisecentrum.	Een bijeenkomst waarbij experts geïnspireerd worden door hoogleraar van Zuylen waarna zij in gesprek gaan over behoeften om palliatieve zorg in ons netwerk te kunnen verbeteren. De opbrengsten worden ook besproken in de beleidsgroep.

Doelgroep	Omschrijving	Stand van zaken
Algemeen / generalistische verpleegkundigen en verzorgenden met óf zonder basisscholing palliatieve zorg.	Open aanbod van losse onderwerpen georganiseerd van vanuit het consortium. De gezamenlijke netwerken palliatieve zorg organiseren 4 x per jaar online bijeenkomsten over diverse onderwerpen gerelateerd aan palliatieve zorg.	Er is een voor- en najaarprogramma opgesteld met diverse onderwerpen in gezamenlijkheid met de andere netwerken van ons consortium. NPZA organiseert 1 workshop waarbij ook deze groep zich in kan schrijven. Het NPZA (verwijst verpleegkundigen en verzorgenden op het aanbod van het VUmc van de basisscholing palliatieve zorg.

Dit jaar start NPZA met de ondersteuning van de PaTz verpleegkundige bijeenkomsten. Deze worden 4 x per jaar georganiseerd in samenwerking met 2 gespecialiseerd verpleegkundigen palliatieve zorg.

Doelgroep	Omschrijving	Stand van zaken
PaTz-verpleegkundigen	Deze groep noemen we apart omdat dit een groep professionals is die potentieel de rol van aandachtvelder in een team zou kunnen vervullen. NPZA heeft een facilitaire rol om de PaTz verpleegkundige bijeenkomsten vorm te geven. We hopen zorgverleners toe te leiden naar vervolgscholing op het gebied van palliatieve zorg, zoals de basis cursus palliatieve zorg.	Kunnen deelnemen aan het open aanbod NPZA / Consortium. NPZA ondersteund en faciliteert bij de organisatie van de PaTz verpleegkundigen bijeenkomsten. Doel is kennis over palliatieve zorg met elkaar te delen en te vergroten.

Tijdens de 1^e lockdown werd in de beleidsgroep gedaald dat de AIOS-sen niet meer op de afdeling konden werken. Er was angst dat deze AIOS-sen, die belangstelling tonen voor palliatieve zorg, verloren zouden gaan. Daarnaast was er de ontdekking dat er niet veel mogelijkheden waren deze groep tijdens de lockdown goed te bedienen.

Doelgroep	Omschrijving	Stand van zaken
AIOS	NPZA bedacht concept van de levende studieboeken, nu expertbibliotheek genaamd. Experts op het gebied van palliatieve zorg kunnen op leerdoel 'geleend' worden als levend boek.	De Federatie van Medische Specialisten heeft dit concept opgepakt en wil hier een experiment van maken. De expertbibliotheek wordt breder getrokken naar netwerkstage voor AIOS in de regio Amsterdam en Diemen. Het NPZA doet mee in het experiment met het concept expertbibliotheek. Het concept van NPZA zal een etalagefunctie hebben.

Speerpunt 2022

Afgelopen jaar hebben we het netwerk in Amsterdam en Diemen in beeld gebracht en weten dat het aantal experts palliatieve zorg, met name in de eerste lijn beperkt is. Consulents palliatieve zorg (experts) zien een beperkte groep mensen (laat) in de palliatieve fase waardoor verreweg de meeste palliatieve zorg gegeven wordt door generalistische zorgverleners.

Ook weten we dat kennis dat is opgedaan over palliatieve zorg, tijdens deskundigheidsbevordering (workshop/symposia) met diverse onderwerpen voor een brede doelgroep niet goed bestendig op de werkvloer.

Dit jaar willen we daarom inzetten op het uitdragen van onze visie op deskundigheidsbevordering. We willen organisaties motiveren aandachtsvelders palliatieve zorg te werven. Aandachtsvelders op afdelingen en in teams, die in de rol als 'aandachtsvelder palliatieve zorg' getraind zijn en als taak hebben een bijdrage te leveren aan het verbeteren van palliatieve zorg op de afdelingen waar zij werken. Aandachtsvelders zien wij als aanspreekpunt én de ogen en oren van de experts / consulents palliatieve zorg. Palliatieve zorg wordt daardoor bekender onder meer zorgprofessionals en komt dichterbij de mens die palliatieve zorg behoeft. .

Rol NPZA

NPZA heeft de rol het netwerk te zijn. Met aandachtsvelders in organisaties die bij ons netwerk betrokken zijn krijgt NPZA een duidelijke en overzichtelijke (doel)groep die zij goed kan bedienen door;

Faciliteren door het aanbieden van;

- Training om de rol van aandachtsvelder te kunnen vervullen
- Intervisie waarbij ervaringen in de rol als aandachtsvelder centraal staan

- Het beïden van de mogelijkheid deskundigheid te vergroten gericht op aandachtsvelders.

Stimuleren door het aanbieden van;

- KWARTaaltjes, 2 x per maand en Tegels, 1 x per maand
- Onze nieuwsbrief

Verbinden doordat;

- Deskundigheidsbevordering worden gegeven door collega's (experts PZ) uit ons netwerk
- Aandachtvelders de mogelijkheid krijgen collega aandachtsvelders en experts uit andere organisaties te ontmoeten
- We aandachtsvelders betrekken bij werkgroepen van het netwerk op inhoudelijke onderwerpen die actueel zijn (zoals bijv. rouw- en nazorg)

NPZA legt verbindingen tussen organisaties en mensen en versterken de posities van experts, aandachtsvelders en generalisten op het gebied van palliatieve zorg wat de patiënt/bewoner/cliënt ten goede komt.